

**JUDEȚUL CĂLĂRAȘI
COMUNA GRĂDIȘTEA
CONSILIUL LOCAL**

HOTĂRÂRE
privind aprobarea MANUALULUI DE OPERARE A PLATFORMELOR COMUNALE DE
GUNOI DE GRAJD al comunei Grădiștea, județul Călărași

Consiliul local al comunei Grădiștea, județul Călărași, întrunit în ședință ordinară de lucru astăzi 28.01.2021,

Având în vedere:

- referatul de aprobare al primarului comunei Grădiștea, nr.433/22.01.2021;
  - raportul compartimentului de specialitate al primarului comunei Grădiștea nr. 434/22.01.2021;
  - avizul comisiei de specialitate pentru agricultura ,protecția mediului, gospodărie, comunala, comerț, servicii, amenajarea teritoriului și urbanism din cadrul consiliului local
  - H.G. nr. 964/2000 privind aprobarea Planului de acțiune pentru protecția apelor împotriva poluării cu nitrați proveniți din surse agricole, cu modificările și completările ulterioare;
  - Ordinul MMGA/MAPDR nr. 1.182/1.270/2005 privind aprobarea Codului de bune practici agricole pentru protecția apelor împotriva poluării cu nitrați din surse agricole, cu modificările și completările aduse prin Ordinul MMAP/MADR nr. 990/1809/2015;
  - Ordinul MMGA/MAPDR nr. 242/197/2005 pentru aprobarea organizării Sistemului național de monitoring integrat al solului, de supraveghere, control și decizii pentru reducerea aportului de poluanți proveniți din surse agricole și de management al reziduurilor organice provenite din zootehnie în zone vulnerabile și potențial vulnerabile la poluarea cu nitrați și pentru aprobarea Programului de organizare a Sistemului național de monitoring integrat al solului, de supraveghere, control și decizii;
  - prevederile art.129 alin(2) ,lit (b) ,alin (4) ,lit (e și g) din OUG 57/03.07.2019 privind Codul Administrativ;
- În temeiul art. 196 ,alin (1),lit (a) din OUG 57/03.07.2019 privind Codul Administrativ.

Art.1.-Se aprobă MANUALUL DE OPERARE A PLATFORMELOR COMUNALE DE GUNOI DE GRAJD al comunei Grădiștea, județul Călărași, conform anexei nr.1, care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

Art.2.- Compartimentul protecția mediului ,va aduce la îndeplinire prevederile prezentei hotărâri, iar secretarul general al comunei o va comunica celor interesați.

PREȘEDINTE DE ȘEDINȚĂ,

Simion Stan

**CONTRASEMNEAZĂ,
SECRETAR GENERAL,
Iancu Alexandru-Marian**

Nr.2

Data.28.01.2021

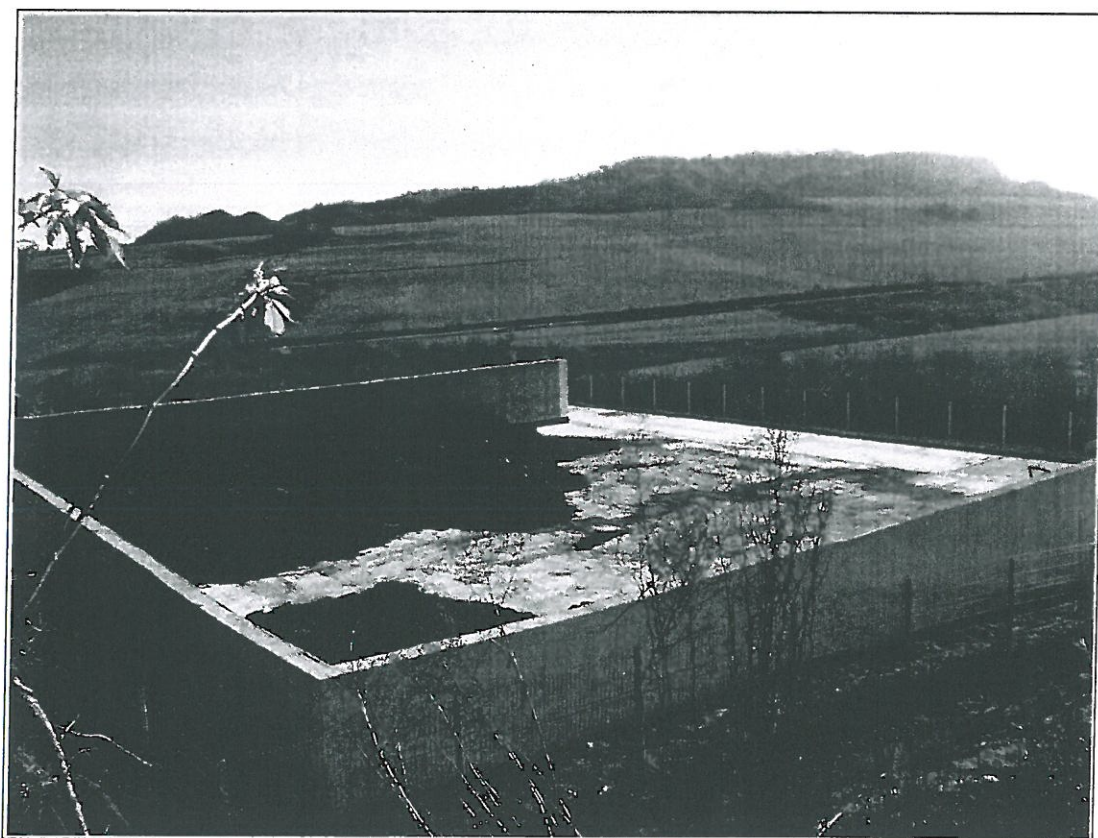
Adoptată la Grădiștea în prezența a 13 consilieri din 13 în funcție, cu 10 voturi pentru — voturi contra și 3 abțineri

MINISTERUL MEDIULUI
APELOR ȘI PADURILOR

Unitatea de Management al Proiectului „Controlul Integrat al Poluării cu Nutrienți”

Manual de operare a platformelor comunale de gunoi de grajd

Acest manual este destinat primăriilor care operează platforme comunale de gunoi de grajd

Ediția I   Revizia 0

Considerații generale:

Platformele de gunoi de grajd joacă un rol din ce în ce mai important în satul românesc. Conștientizarea mai ridicată față de poluare și efectele acesteia, precum și condiționarea fondurilor pentru agricultură de normele de ecocondiționalitate (printre care și regulile legate de gestionarea gunoiului de grajd) dau platformelor oportunitatea și utilitatea care merită eforturile depuse de angajații primăriilor. Gestionarea conformă a gunoiului de grajd are efecte directe în asigurarea sănătății populației locale și a subvențiilor pentru micii fermieri, dar aceste efecte apar în urma unor eforturi colective. Din experiența echipei UMP, deși numărul de animale din gospodării este în general în scădere, umplerea acestora cu gunoi de grajd și menținerea într-o stare bună de funcționare a ținut doar de grija Primarului și a echipei acestuia.

Scopul manualului

Acest manual reglementează aspectele administrative, tehnice și economice necesare operării cu succes a unei platforme de gunoi de grajd. Manualul este corelat cu prevederile contractuale stabilite între primărie și Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor și cu Procedura de monitorizare ex-post în baza căreia reprezentanții ministerului verifică conformitatea utilizării platformei pe durata perioadei de monitorizare.

În cazul în care prezentul manual nu clarifică un aspect necesar operării platformei comunale, vă rugăm să solicitați sprijin prin email: nitu.aj@m.mediu

I.	ORGANIZAREA ADMINISTRATIVĂ.....	4
II.	OPERAREA PLATFORMEI	5
III.	ASIGURAREA OPERAȚIONALITĂȚII TEHNICE	7
IV.	GESTIONAREA FINANCIARĂ ȘI ATINGEREA INDICATORILOR DE PERFORMANȚĂ	8
V.	ACȚIUNI DE INFORMARE – PROMOVARE.....	10
VI.	MONITORIZAREA ȘI RAPORTAREA ACTIVITĂȚII.....	10
VII.	DELEGAREA GESTIUNII	10
VIII.	EVIDENȚA TRANSMITERII	11
IX.	ANEXE	12

I. ORGANIZAREA ADMINISTRATIVĂ

1. Autorizații de funcționare

Platforma trebuie să aibă 2 autorizații de funcționare:

- **Autorizație de gospodărie a apelor .**

Detalii în *Ordinul ministrului apelor și pădurilor nr. 891/2019 privind aprobarea Procedurii și competențelor de emitere, modificare, retragere și suspendare temporară a autorizațiilor de gospodărire a apelor, precum și a Normativului de conținut al documentației tehnice supuse autorizării:*

<http://www.rowater.ro/dabanat/Avize%20si%20autorizatii/Forms/AllItems.aspx>

- **Autorizație de mediu**

Detalii: <http://www.anpm.ro/ro/autorizatia-de-mediu>

În procesul de autorizare este posibil să se solicite codurile CAEN. Recomandăm utilizarea codului CAEN 3811 - Colectarea deșeurilor nepericuloase și a codului 3821 – Tratarea și eliminarea deșeurilor nepericuloase.

Primăria este responsabilă de extinderea valabilității autorizațiilor de funcționare / înnoirea actelor de reglementare / solicitarea de noi acte de reglementare cu cel puțin 6 luni înainte de expirarea acestora.

2. Documente ce trebuie aprobate de Consiliul Local

a. Obligatorii:

- Regulamentul de Funcționare a Platformei de Gunoși de Grajd – vezi **Anexa 1**
- Contractul de servicii – vezi **Anexa 2**
- Modelul de Registru de intrări – vezi **Anexa 3**
- Modelul de Registru de ieșiri – vezi **Anexa 4**
- Modelul de Proces verbal de predare – primire gunoși de grajd pentru depozitare – vezi **Anexa 5**
- Modelul de Proces verbal de predare – primire compost (restituire) – vezi **Anexa 6**
- Modelul de Proces verbal de predare – primire compost (vânzare) – vezi **Anexa 7** (dacă se aprobă preț vânzare compost)

b. Opționale:

- Aprobare taxe servicii – model HCL **Anexa 8**
- Aprobare preț vânzare compost – model HCL **Anexa 9**
- Delegare gestiune platformă – model HCL **Anexa 10**

3. Resursele umane alocate (obligatoriu):

- În cazul utilizării platformei la întreaga capacitate, aceasta poate fi operată de 2 – 3 persoane. Dacă se optează pentru înființarea unui compartiment dedicat pentru operarea platformei de depozitare a gunoșului de grajd sau în cazul suplimentării numărului de posturi aferent compartimentului existent, care va prelua operarea platformei, formalizarea administrativă se face prin mențiuni specifice în Organigrama primăriei, în Statul de funcții și în Regulamentul de organizare și funcționare a aparatului de lucru al Primarului, utilizând ca model **Anexa 11**.

ATENȚIE: Desfășurarea activităților în deplină legalitate este esențială pentru fermierii care accesează fonduri europene. Pentru ca fermierii să poată dovedi în fața agențiilor de plăți că gestionează gunoșul de grajd prin intermediul acestora, platformele trebuie să dețină autorizațiile de funcționare, între fermieri și primărie trebuie să existe contracte de servicii, gunoșul de grajd colectat trebuie înregistrat, iar la predare – primire trebuie încheiate procese verbale. Mai mult, justificarea orelor de funcționare a utilajelor în fața reprezentanților Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor din perioada de monitorizare ex post, precum și față de Curtea de Conturi a României.

II. OPERAREA PLATFORMEI

1. Luarea în evidență a potențialilor utilizatori și promovarea utilizării Platformei se realizează astfel:

- a) O persoană desemnată din cadrul Primăriei extrage din Registrul agricol toți deținătorii de bovine, cabaline, porcine, ovine și caprine cu sub 100 UVM;
- b) După obținerea autorizațiilor de funcționare pentru platformă, fermierii deținători de animale sunt invitați la o întâlnire la sediul Primăriei, pentru a se prezenta minimum următoarele informații:
  - Investiția realizată și modul de funcționare a acesteia,
  - Rolul acesteia în prevenirea poluării apelor și în asigurarea acordării subvențiilor pentru agricultură fără sancțiuni,
  - Propunerea de a se semna contracte (cu sau fără tarife – în funcție de hotărârea luată de Consiliul Local),
  - Persoana de contact din partea Primăriei (inclusiv nr. de telefon);
- c) Persoanelor neparticipante contactate direct sau telefonic în vederea prezentării posibilității de depozitare a gunoiului de grajd (cu sau fără transport asigurat) la platforma comunală li se prezintă informațiile de la punctul b).

Deținătorii de animale sunt invitați la instruirii/informări periodice organizate de Primărie sau de alte entități cel puțin o dată pe an.

Atenție! Nu folosiți cuvântul Groapă, ar induce ideea că acolo se aruncă gunoiul de grajd și alte deșeuri menajere. Este vorba despre o platformă de depozitare temporară doar a gunoiului de grajd pe perioada compostării, urmând ca tot gunoiul de grajd compostat să fie împrăștiat pe terenurile agricole ca îngrășământ!

2. Preluarea gunoiului de grajd

a. Cu ajutorul utilajelor operate de Primărie

Pentru o colectare eficientă, **angajații Primăriei trebuie să programeze colectarea gunoiului de grajd.** Astfel, în acord cu cei de la care se colectează, se stabilesc zile fixe (de exemplu, de 2x pe lună) grupate pe străzi / sate zone compacte, astfel încât o remorcă să poată fi umplută la o trecere. Faptul că sunt 2 remorci ține de eficientizarea colectării. Remorcile pot fi lăsate la gospodari cu o zi înainte pentru a fi încărcate.

b. Direct la Platformă

Fermierii pot transporta gunoiul de grajd direct la platformă cu mijloace proprii, cu contactarea prealabilă a persoanei responsabile de accesul pe Platformă.

Atenție: preluarea gunoiului de grajd se face doar în baza Procesului verbal de predare – primire pentru depozitare (model Anexa 5), cu semnare prealabilă a Contractului de servicii (model Anexa 2), iar cantitatea preluată se va trece în registrul de intrări (model Anexa 3).

Se acceptă gunoi de grajd și din alte comune și de la ferme mai mari de 100 UVM. Atenție însă la riscul de artificializare: fermierii pot avea acces la fonduri de investiții (de modernizare a fermelor, pentru instalarea tinerilor fermieri și de sprijin a micilor fermieri prin AFIR) dacă fac dovada că au un contract de servicii a gunoiului de grajd cu o platformă comunală autorizată. Riscul este legat de faptul că după încheierea contractului de servicii, interesul fermierilor scade. Din acest motiv recomandăm încheierea de contracte după modelul anexat acestui manual în care se menționează faptul că dovedirea livrării de gunoi de grajd nu se face doar în baza contractului, ci și în baza adeverințelor / proceselor verbale de predare – primire prin raportarea la cantitatea de gunoi de grajd generată de fermă. De asemenea, recomandăm purtarea unui dialog deschis cu fermierii din alte comune care au nevoie de contracte în fața agenților de plăți (AFIR și APIA) cu menționarea clară că odată cu încetarea livrării gunoiului de grajd / livrare sub valorile de gunoi

3. Gestionarea gunoiului de grajd:

- Se acceptă **doar gunoiul de grajd curat**, fără gunoi menajer, plastic, sticlă, sfori de la legat legume etc. (fermierii trebuie instruiți în acest sens, iar întodeauna un reprezentant al primăriei trebuie să urmărească calitatea gunoiului de grajd preluat);
- Gunoiul de grajd se descarcă în **grămezi sau șiruri de circa 3 m lățime**, dar se va menține o zonă liberă de 0,5 m între nivelul gunoiului și partea superioară a peretelui platformei;
- **Înălțimea minimă a gunoiului de grajd trebuie să fie de minim 1 m, recomandabilă de 2 – 3 m**, pentru a permite **creșterea temperaturii** ce conduce la accelerarea compostării (proceselor de mineralizare și nitrificare), precum și la distrugerea bacteriilor, a virusilor și a semințelor de buruieni;
- Pentru a-i îmbunătăți compoziția și pentru a reduce pierderile de azot, este recomandabil ca pe măsura așezării în platformă, să se presare peste el superfosfat în cantitate de 1-2% din masa gunoiului (opțional);
- Pentru a se descompune, gunoiul trebuie să aibă o **umiditate de 70-75%**, altfel se usucă și mucegăiește. Gunoiul depozitat în grămezi sau șiruri se udă cu lichidul din bazinul de colectare (cu ajutorul vidanței), cu urină sau chiar cu apă pentru a-i asigura umiditatea necesară;
- **Nivelul levigatului din bazin** trebuie să permită preluarea de noi cantități de apă din precipitații, mai ales în perioadele ploioase, pentru evitarea creșterea nivelului peste capacitatea bazinului. Ideal, **bazinul ar trebui să fie 50% plin**, astfel încât în lipsa ploilor să existe lichid pentru umezirea gunoiului de grajd, iar în cazul în care vremea este ploioasă, să nu se depășească capacitatea acestuia;
- **Compostarea este aerobă**. Asta înseamnă că gunoiul de grajd are nevoie de aer. Acesta se asigură prin întoarcerea periodică a grămezilor de gunoi de grajd cu ajutorul împingătorului frontal / buldo-excavatorului sau, în cazul unui amestec de dimensiuni mari, prin folosirea unor tuburi foarte groase de drenaj, plasate vertical, la distanța de circa 1 m și jumătate, în centrul amestecului, sau se pot utiliza pari de lemn care vor fi scoși după formarea amestecului, lăsând canale pentru trecerea aerului. Frecvența cu care se va face întoarcerea șirurilor va fi determinată în mod practic în funcție de felul în care va decurge procesul de compostare aerobă;
- **Se recomandă ca împrăștierea gunoiului de grajd (compostat) să se realizeze toamna**, la lucrarea de bază a solului (prin arătură cu întoarcerea brazdei), în condiții meteorologice favorabile, în special pe timp noros și cu vânt slab (pentru a se evita pierderea azotului prin volatilizarea amoniacului). Pe măsură ce compostul se împrășteie, terenul este arat cu plugul, care amestecă și încorporează bine compostul. Încorporarea se face mai adânc, până la 30 cm, pe terenurile ușoare (nisipoase) și în zonele secetoase și mai puțin adânc, până la 18-25 cm pe terenurile grele, reci și în regiuni umede. În zonele mai umede se poate administra și primăvara. Împrăștierea/aplicarea compostului trebuie realizată cu respectarea calendarului de interdicție (este interzisă împrăștierea între 1 noiembrie și 15 martie);
- **Lichidul din bazin (levigatul)** se folosește în principal pentru menținerea umidității optime a gunoiului de grajd în perioada compostării (70 – 75% umiditate). Surplusul se poate folosi pentru irigarea legumelor sau se varsă la cea mai apropiată stație de epurare.

4. Paza / supravegherea și accesul la Platformă

Plata unui paznic pe timp de noapte sau a unei persoane care să asigure permanență pe timpul zilei nu se justifică întodeauna, mai ales în situațiile în care nu se înregistrează venituri din operarea platformei, iar utilajele și echipamentele nu rămân peste noapte la platformă. Se poate lua în calcul ca alternativă la supravegherea directă **un sistem de camere de supraveghere** (care să funcționeze pe baza unui acumulator – în cazul platformelor neconectate la sistemul de electricitate) și care să beneficieze de conectare la internet printr-o cartelă GSM.

Recomandăm ca platforma să stea încuiată și să se evite depozitarea de bunuri de valoare în cadrul acesteia. Accesul pe platformă trebuie să se facă doar în prezența unui angajat al Primăriei. **Numărul de telefon pentru contactul acestuia trebuie postat la sediul Primăriei, pe website-ul instituției și pe poarta de intrare la Platformă.**

III. ASIGURAREA OPERAȚIONALITĂȚII TEHNICE

1. Drumul de acces

Este esențial ca drumul de acces să fie practicabil inclusiv în sezonul rece, atât pentru un tractor cu o remorcă încărcată, cât și pentru o căruță încărcată.

2. Platforma, bazinul de colectare și alte elemente componente ale investiției

Pe parcursul duratei de exploatare a platformei de depozitare, trebuie efectuate periodic observări și verificări ale stării construcției, precum și lucrările de întreținere periodică. **Operațiunile de întreținere se execută după o perioadă de 2-3 ani de exploatare, sau ori de câte ori este necesar, conform prevederilor Cărții tehnice a construcției, Capitolul D – Documentația privind exploatarea, întreținerea, repararea, urmărirea comportării în timp și post-utilizarea construcției, respectiv prevederile Dosarului de intervenții ulterioare.**

Principalele operații care se efectuează la etapele procesului de întreținere constau în general din:

- a) verificarea și curățirea întregii platforme betonate de orice urmă de gunoaie;
- b) Verificarea integrității sistem de impermeabilizare a platformei și a bazinului de colectare a leviatului, conform Dosarului de intervenții ulterioare, respectiv verificarea stării de uzură a izolației la rosturile de contracție. În cazul uzurii izolației la rosturile de contracție, se va realiza umplere până la suprafața platformei cu mastic bituminos. Oricare ar fi materialul de colmatare, se vor respecta prevederile pentru tratarea rostului: curățarea de alte materiale, suflare cu aer comprimat, amorsarea rostului, punerea în operă a masticului, înlăturarea materialului în exces;
- c) verificarea și decolmatarea canalului colector și a conductei de legătura dintre canal și bazinul de stocare. Canalul colector se va curăța de materiile solide ajunse prin spațiile dintre dalele de protecție. Această operație presupune scoaterea dalelor de beton una câte una, curățarea canalului și așezarea dalelor la locul inițial. Decolmatarea canalului se va face manual cu lopata sau mătura, pentru a nu deteriora izolația pereților și a radierului, la un interval de cel mult 6 luni sau, în funcție de condițiile locale, această activitate trebuie executată ori de câte ori se observă colmatarea rigolei. Se vor verifica dalele carosabile din beton armat și se vor schimba cele deteriorate sau sparte.
- d) verificarea și curățarea bazinului de stocare;
- e) verificarea și întreținerea cabinei administrator portar;
- f) verificarea și întreținerea celor două piezometre pentru controlul poluării pânzei freatice (existență capac, eventual revopsirea acestuia);
- g) protecția și (re)vopsirea suprafețelor metalice (dacă este cazul). Înainte de aplicarea unui strat protector întreaga suprafață va fi curățată de orice urmă de praf, resturi de vopsea, rugină, grăsimi sau alte depuneri prin spălare cu apă sau dacă este necesar cu o perie aspră. Înainte de vopsire se vor inspecta suprafețele ce urmează a fi vopsite;
- h) Verificarea stratului vegetal, a stării împrejmuirii și a perdelei forestiere de protecție și efectuarea de replanări, dacă este cazul.

2. Echipamentele și utilajele

Se utilizează în scopul deservirii activităților platformei, dar și pentru orice altă activitate care contribuie la reducerea poluării cu nutrienți (de exemplu, la vidanjarea foselor septice, la curățarea drumurilor de zăpadă care fac legătura dintre gospodării și platformă).

Trebuie:

- să fie folosite doar cu respectarea manualelor de operare furnizate la livrare
- înscrise în circulație;
- realizată ITP la termen;
- realizată revizia tehnică;
- asigurarea oricărei reparații necesare pentru menținerea acestora într-o bună stare de funcționare.

Echipamentele și utilajele se găsesc într-un loc protejat, la platformă sau la Primărie, în funcție de cum se consideră la nivel local riscul cel mai mic.

IV. GESTIONAREA FINANCIARĂ ȘI ATINGEREA INDICATORILOR DE PERFORMANȚĂ

1. Stabilirea tarifelor

Stabilirea de tarife este o opțiune, nu o obligație. Decizia se ia la nivel local, prin HCL (modele incluse în anexele 8 și 9). Se pot stabili tarife pentru:

- transport (pe tonă km sau oră de funcționare)
- încărcare descărcare (pe tonă sau oră de funcționare)
- depozitare (pe tonă - doar pentru cantitățile de gunoi de grajd care se restituie fermierilor)
- tona de gunoi de grajd vândută la poarta platformei
- servicii de împrăștiere a gunoiului de grajd compostat.

Recomandări:

Deși **baza de calcul a tarifelor trebuie să plece de la estimarea cheltuielilor**, analiza trebuie să fie una continuă, sistematică. Astfel, costurile se reanalizează periodic (la cca. 3 luni). Aceste calcule se prezintă membrilor Consiliului Local și stau la baza stabilirii tarifelor.

Tarifele trebuie să fie accesibile. Motivul este legat de importanța utilizării platformei la nivelul proiectat, pentru atingerea obiectivului de mediu, dar și din cauza faptului că un volum mai mare de gunoi de grajd tarifat va acoperi mai bine costurile (o parte fiind costuri fixe).

Costurile minime care trebuie luate în calcul pentru stabilirea tarifelor sunt: costurile cu personalul, costurile cu combustibilul și costurile de întreținere a utilajelor și echipamentelor.

2. Înregistrarea veniturilor, a cheltuielilor și sustenabilitatea economică a platformei

Cheltuielile legate de operarea platformei se centralizează lunar în încercarea de a institui tarife (dacă se consideră oportun la nivel local) pentru acoperirea cheltuielilor sau dacă aceste cheltuieli se asigură din bugetul local. De asemenea, recomandăm o evidență lunară a veniturilor (dacă acestea există) și/sau a sumelor utilizate de la bugetul local.

Acoperirea cheltuielilor din bugetul local se justifică din prisma faptului că protejarea resurselor de apă locale este un bun public local, iar veniturile fermierilor din subvenții sunt ferite de sancțiuni, încurajând astfel activitatea agricolă locală.

3. Indicatori de performanță

a. Gradul de umplere

Reprezintă cantitatea totală de gunoi de grajd colectată anual raportată la capacitatea platformei.

Nivelul minim de umplere anual trebuie să fie de 70% din capacitatea totală a platformei.

Acesta este un indicator cheie verificat de către reprezentanții Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor pe parcursul perioadei de monitorizare (10 ani de exploatare a platformei începând cu data recepției la terminarea lucrărilor). Motivul este legat de faptul că investiția se justifică doar prin eficacitatea sa în reducerea poluării cu nitrați, iar acest lucru se face doar prin colectarea gunoiului de grajd de la gospodării / ferme mici de până la 100 UVM.

b. Gradul de colectare

Reprezintă cantitatea anuală de gunoi de grajd colectată raportată la cantitatea generată (calculată pe baza indicilor de excreție menționați în Codul de Bune Practici Agricole) de animalele din gospodăriile comunale / orășenești de până la 100 UVM.

Acest indicator are rolul de a corela analiza gradului de umplere cu gunoiul de grajd disponibil. Astfel, este posibil să se accepte ca fiind satisfăcător un **grad de umplere mai mic de 70% doar dacă gradul de colectare este de minim 50%**, cu condiția unor acțiuni suplimentare de promovare a colectării din localitățile învecinate și de la fermele mai mari de 100 UVM. În acest fel se ia în considerare și o eventuală scădere a numărului de animale din gospodării.

c. Gradul de valorificare

Reprezintă cantitatea de gunoi de grajd compostat valorificată raportată la cantitatea de 75% din cantitatea de gunoi de grajd colectată (cantitatea de compost rezultată este 75% din cantitatea colectată).

Nivelul minim de valorificare este de minim 80%.

Exemplu: se colectează 1.000 de tone de gunoi de grajd într-un an. Cantitatea de gunoi de grajd compostată rezultată este de 750 tone. Nivelul minim de valorificare este de 600 de tone.

Prin valorificare se înțelege restituirea fermierilor proprietari ai gunoiului de grajd, vânzarea la poarta fermei, împrăștierea prin servicii de împrăștiere sau împrăștierea pe terenurile agricole deținute de primărie.

Valorificarea este extrem de importantă deoarece aceasta închide cercul circuitului azotului în cel mai simplu și recomandabil mod (azotul extras de plante din sol reajunge în sol pentru refacerea fertilității acestuia și nu se pierde în apă sau aer, acționând ca un puternic poluant) și pentru că doar în acest mod activitatea platformei poate continua, spațiul eliberat putând fi folosit pentru colectarea altor cantități de gunoi de grajd.

Atenție: pentru coerență și corelare între documente (contracte, registre, procese verbale, tabele de monitorizare etc.), cantitatea de gunoi de grajd exprimată este în tone. Dacă este necesar, conversia în metri cubi se va face ținând cont de raportul 0,75 tone / 1 metru cub.

V. ACȚIUNI DE INFORMARE – PROMOVARE

Primăria trebuie:

- Să posteze un anunț la sediul Primăriei despre posibilitatea utilizării platformei de către orice deținător de animale și un număr de telefon pentru detalii suplimentare;
- Să publice pe prima pagină a web-site-ului Primăriei informații despre platformă;
- Să posteze pe poarta platformei un anunț cu orarul de funcționare și un număr de telefon pentru contact;
- Să comunice prin responsabilii Registrului Agricol despre importanța depozitării și împrăștierei conforme a gunoiului de grajd și despre utilitatea Platformei;
- Să organizeze anual întâlniri cu fermierii pe tema utilizării platformei de gunoi de grajd.

VI. MONITORIZAREA ȘI RAPORTAREA ACTIVITĂȚII

Monitorizarea este o obligație contractuală. Primăria are obligația să transmită anual la Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, **până la data de 15 februarie**, Raportul de monitorizare pentru perioada operațională aferentă anului anterior, utilizând modelul din **Anexa 12**.

Transmiterea se face prin email la adresa nitrati@mmediu.ro , prin scanarea Anexei 12 completate, semnate și înregistrate.

În cazul în care MMAP pune la dispoziție o bază de date on-line, **datele și informațiile se vor introduce direct în această aplicație de către un reprezentant al Primăriei**, sub avizarea reprezentantului Primăriei, nefiind necesară completarea Anexei 12 și transmiterea acestuia prin email.

VII. DELEGAREA GESTIUNII

Operarea platformelor pentru gunoi de grajd se realizează în mod obișnuit și eficient prin intermediul unui compartiment din cadrul Primăriei. Totuși, se poate decide ca gestiunea să fie realizată prin operatori de drept public sau prin operatori de drept privat (societăți reglementate de Legea nr. 31/1990, deținute de unitățile administrativ-teritoriale proprietare ale platformelor).

Externalizarea activității nu înseamnă însă și externalizarea responsabilităților. Primăria rămâne responsabilă de respectarea tuturor prevederilor contractuale încheiate cu Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, inclusiv de respectarea indicatorilor de performanță și de raportarea datelor de monitorizare către UMP CIPN.

În cazul în care se decide delegarea gestiunii, modelul de aprobare prin HCL este atașat ca Anexa 10, iar modalitățile ce pot fi luate în calcul sunt descrise în Anexa 11.

VIII. EVIDENȚA TRANSMITERII

Am luat la cunoștință prevederile Manualului de operare a platformelor comunale de gunoi de grajd, Ediția 1, versiunea 0:

Primăria comunei Grădiștea, județul Călărași

	Nume și prenume	Funcția	Semnătura	Data
1		Primar		
2		Viceprimar		
3		Secretar		
4		Angajat Primarie – responsabil operare platformă		
5		Angajat Primarie – responsabil operare platformă		
6		Angajat Primarie – responsabil operare platformă		

Acest tabel trebuie completat, semnat și datat de minim 6 reprezentanți ai Primăriei în termen de 5 zile lucrătoare de la primirea acestuia.

După completare, o copie scanată se trimite la adresa de email: nitrati@mmediu.ro

IX. ANEXE

Model Regulament de Funcționare a Platformei de Gunoi de Grajd – Anexa 1

Model Contract de servicii – Anexa 2

Model Registru de intrări – Anexa 3

Model Registru de ieșiri – Anexa 4

Model Proces verbal de predare – primire gunoi de grajd pentru depozitare – Anexa 5

Model Proces verbal de predare – primire compost (restituire) – Anexa 6

Model Proces verbal de predare – primire compost (vânzare) – Anexa 7

Model HCL Aprobare taxe servicii – Anexa 8

Model HCL Aprobare preț vânzare compost – Anexa 9

Model HCL Delegare gestiune platformă – Anexa 10

Modalități de delegare a gestiunii – Anexa 11

Model Raport de monitorizare pentru perioada operațională – Anexa 12

Secretar
[Handwritten signature]

Anexa 1

REGULAMENTUL DE FUNCȚIONARE a platformei de depozitare a gunoiului de grajd, aflată în domeniul public al Comunei Grădiștea

Capitolul 1. Dispoziții generale

Art. 1. (1) Prevederile prezentului regulament se bazează pe următoarele dispoziții legale, care, după caz, completează prezentul regulament:

- a) H.G. nr. 964/2000 privind aprobarea Planului de acțiune pentru protecția apelor împotriva poluării cu nitrați proveniți din surse agricole, cu modificările și completările ulterioare;
- b) Ordinului MMGA/MAPDR nr. 1.182/1.270/2005 privind aprobarea Codului de bune practici agricole pentru protecția apelor împotriva poluării cu nitrați din surse agricole, cu modificările și completările aduse prin Ordinul MMAP/MADR nr. 990/1809/2015;
- c) Ordinul MMGA/MAPDR nr. 242/197/2005 pentru aprobarea organizării Sistemului național de monitoring integrat al solului, de supraveghere, control și decizii pentru reducerea aportului de poluanți proveniți din surse agricole și de management al reziduurilor organice provenite din zootehnie în zone vulnerabile și potențial vulnerabile la poluarea cu nitrați și pentru aprobarea Programului de organizare a Sistemului național de monitoring integrat al solului, de supraveghere, control și decizii.

(2) De asemenea, prevederile prezentului regulament se bazează pe prevederile Manualului de operare a platformelor de gunoi de grajd (2020)¹.

Capitolul 2. Domeniul de aplicare

Art. 2. (1) Prevederile prezentului regulament de funcționare se aplică cu privire la operarea platformei de depozitare a gunoiului de grajd, edificată în cadrul proiectului „Controlul Integrat al Poluării cu Nutrienți” și aflată în domeniul public al Comunei GRĂDIȘTEA (denumită în continuare platforma de depozitare).

(2) Platforma de depozitare vizează satisfacerea nevoilor referitoare la gestionarea gunoiului de grajd, produs în gospodăriile și fermele mici și mijlocii.

(3) Prezentul regulament stabilește cadrul juridic unitar privind operarea platformei de depozitare, definind modalitățile și condițiile ce trebuie îndeplinite pentru asigurarea operării, indicatorii de performanță, condițiile tehnice, raporturile dintre operator și utilizator.

(5) Operatorul platformei de depozitare, indiferent de forma de proprietate și de modul în care este organizată gestiunea platformei, se va conforma prevederilor prezentului regulament.

Art. 3. Prezentul regulament se aplică următoarelor activități de referitoare la gestionarea gunoiului de grajd, prin intermediul platformei de depozitare și a utilajelor aferente:

- a) colectarea și transportul gunoiului de grajd la platforma de depozitare;
- b) descărcarea gunoiului de grajd la platforma de depozitare;
- c) manipularea gunoiului de grajd la platforma de depozitare;
- d) gestionarea gunoiului de grajd pentru a stimula descompunerea și producerea compostului;

---

¹ Elaborat de Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor – Unitatea de Management a Proiectului „Controlul Integrat al Poluării cu Nutrienți”.

- e) împrăștierea pe teren a compostului;
- f) manipularea și împrăștierea pe teren a efluentului.

Art. 4. Rolul platformei este de depozitare temporară, în bune condiții tehnologice și ecologice, a dejecțiilor solide și semi-solide provenite de la animale, amestecate, sau nu, cu alte reziduuri organice cum ar fi resturile menajere sau de pe urma culturilor, precum și de amestecare și compostare a gunoiului de grajd².

Art. 5. Modul de organizare și funcționare a serviciului de operare a platformei de depozitare a gunoiului de grajd trebuie să se realizeze pe baza următoarelor principii:

- a) protecția sănătății populației;
- b) responsabilitatea față de cetățeni;
- c) conservarea și protecția mediului înconjurător (în special, în vederea reducerii și prevenirii poluării cu nutrienți);
- d) asigurarea calității și continuității serviciului;
- e) tarifarea echitabilă, corelată cu calitatea și cantitatea serviciilor prestate;
- f) securitatea serviciului;
- g) dezvoltarea durabilă.

Art. 6. Termenii și noțiunile specifice activităților referitoare la gestionarea gunoiului de grajd se definesc, după cum urmează³:

- a) ameliorarea solului – ansamblu de procedee tehnice, hidroameliorative, pedoameliorative și agroameliorative, folosite pentru îmbunătățirea radicală și durabilă a unui sol neproductiv sau slab productiv prin eliminarea factorilor care limitează fertilitatea acestuia;
- b) calitatea solului - ansamblu al proprietăților obișnuite, pozitive sau negative, care se referă la folosirea și funcțiunile solului;
- c) compost – îngrășământ organic rezultat în urma compostării diferitelor resturi vegetale și animale după o prealabilă amestecare și umezire, și adaos de îngrășăminte minerale;
- d) compostare – tehnică de obținere a unui compost din amestecuri de diferite materiale organice și minerale;
- e) decontaminare – operațiune complexă prin care se urmărește distrugerea microorganismelor patogene și condiționat patogene de pe o suprafață, dintr-un spațiu sau dintr-un produs;
- f) degradarea (deteriorarea) solului – alterarea proprietăților solului având efecte negative asupra unei funcții sau mai multor funcții ale acestuia, asupra sănătății umane sau asupra mediului;
- g) descompunere – desfacerea unei substanțe organice complexe în molecule mai simple sau ioni prin procese fizice, chimice și/sau biologice;
- h) eroziune – proces prin care particulele de sol sau roca neconsolidată sunt desprinse și îndepărtate din loc prin acțiunea apei de scurgere de la suprafața solului sau prin aceea a vântului;
- i) fertilitatea solului – starea obișnuită a unui sol sub aspectul capacității sale de a susține creșterea și dezvoltarea plantelor;
- j) fertilizant – a se vedea îngrășământ;
- k) fertilizare – acțiunea de aplicare a îngrășămintelor în vederea sporirii fertilității solului sau a unui substrat de cultură și creșterii producției vegetale;

² Conform Secțiunii 6.3 din Codul de bune practici agricole pentru protecția apelor împotriva poluării cu nitrați din surse agricole, anexat la Ordinul MMAP/MADR nr. 990/1809/2015 pentru modificarea și completarea Ordinului MMGA/MAPDR nr. 1.182/1.270/2005.

³ Conform Secțiunii II.2 din Manualul de operare a platformei de depozitare și management al gunoiului de grajd.

- l) îngrășământ – substanța simplă sau compusă de natură minerală sau organică care contribuie direct sau indirect la menținerea sau îmbunătățirea nutriției plantelor;
- m) îngrășământ mineral sau îngrășământ chimic – îngrășământ de origine minerală sau obținut industrial prin procese fizice și/sau chimice;
- n) îngrășământ organic – îngrășământ obținut din diferite produse naturale de origine organică printr-o pregătire simplă sau prin compostare;
- o) îngrășământ organomineral – îngrășământ rezultat prin amestecarea mecanică sau prelucrare chimică a unor îngrășăminte minerale cu îngrășăminte organice.
- p) îngrășăminte azotoase – îngrășăminte cu azot, care se găsesc sub forma nitrică, amoniacală, amidică sau în combinație nitrică-amoniacală, nitrică-amoniacalaamidică;
- q) îngrășăminte fosfatice – îngrășăminte în care fosforul se găsește sub formă de fosfat primar, secundar sau terțiar de calciu;
- r) îngrășăminte complexe – îngrășăminte care conțin azot și fosfor sau azot, fosfor și potasiu;
- s) operator – persoana juridică, de drept public sau privat, care asigură operarea platformei de depozitare;
- t) utilizator – persoana fizică sau juridică, care beneficiază de serviciile aferente platformei de depozitare.

Capitolul 3. Platforma de depozitare și utilajele aferente

Art. 7. Platformele de depozitare, ce face obiectul prezentului regulament, situate în satele Grădiștea, Rasa, Bogata din comuna Grădiștea, este alcătuită din următoarele construcții:

- a) platforma propriu-zisă de depozitare, construită din beton armat, cu o suprafață de 1,996 mp și o capacitate de stocare de 5,989 m³;
- b) un bazin de stocare, semi-îngropat, construit din beton armat, care are rolul de a colecta precipitațiile și efluenții;
- c) 3 boxe din beton armat /containere, fiecare cu o capacitate de stocare de 6 m³, destinate colectării celor trei categorii de materiale inerte (sticlă, metal și plastic/carton) ajunse accidental în corpul gunoiului de grajd, dar și pentru a colecta gunoiul provenit din activitățile personalului ce-și desfășoară activitatea la platforma de depozitare;

Art. 8. (1) Platforma de depozitare este dotată cu următoarele utilaje:

- a) încărcător frontal: 1 bucată;
- b) tractor: 1 bucată;
- c) remorcă agricolă basculabilă: 2 bucăți;
- d) remorcă cisternă vidanjabilă: 1 bucată;
- e) mașină de împrăștiat gunoi: 1 bucată.

(2) Utilajele menționate la alin. (1) sunt destinate exclusiv prestării serviciilor aferente platformei de depozitare.

Capitolul 4. Accesul la serviciile aferente platformei de depozitare

Art. 9. (1) Toți utilizatorii, persoane fizice sau juridice, de pe teritoriul Comunei GRĂDIȘTEA au garantat dreptul de a beneficia de serviciile aferente platformei de depozitare. Utilizatorii, persoane fizice sau juridice, de pe teritoriul altor unități administrativ-teritoriale, pot beneficia de serviciile aferente platformei de depozitare, în limitele și condițiile stabilite de operatorul platformei de depozitare.

- (2) Utilizatorii au drept de acces, fără discriminare, la informațiile publice privind operarea platformei de depozitare, la indicatorii de performanță pe care trebuie să îi îndeplinească operatorul platformei de depozitare, la structura tarifară și, după caz, la clauzele contractuale.
- (3) Operatorul platformei de depozitare este obligat ca prin modul de prestare a serviciilor să asigure protecția sănătății publice utilizând numai mijloace și utilaje corespunzătoare cerințelor autorităților competente din domeniul sănătății publice și al protecției mediului.
- (4) Operatorul platformei de depozitare este obligat să asigure continuitatea serviciului conform programului aprobat de autoritățile administrației publice locale, cu excepția cazurilor de forță majoră care vor fi menționate în contractul de delegare sau în hotărârea de dare în administrare.

Capitolul 5. Serviciile aferente platformei de depozitare

Art. 10. Programul de funcționare al platformei de depozitare este zilnic de la **8:00 la 17:00⁴**.

Art. 11. Serviciile aferente platformei de depozitare, ce pot fi prestate de operator, sunt următoarele:

11.1. Servicii de colectare și transport a gunoiului de grajd:

- a) serviciile de colectare a gunoiului de grajd și de transport al acestuia la platforma de depozitare se prestează, la solicitarea utilizatorului, cu utilajele aflate în dotarea operatorului platformei de depozitare;
- b) operatorul are dreptul de a refuza colectarea/transportul gunoiului de grajd, dacă acesta nu îndeplinește cerințele menționate la Art. 12 din prezentul regulament;
- c) predarea-primirea gunoiului de grajd se realizează pe bază de proces-verbal încheiat între utilizator și operatorul platformei de depozitare.

11.2. Servicii de depozitare a gunoiului de grajd, în vederea transformării acestuia în compost:

- a) serviciile de depozitare a gunoiului de grajd, se prestează, la solicitarea utilizatorului, prin intermediul platformei de depozitare;
- b) transportul gunoiului de grajd la platformă, în vederea depozitării, poate fi realizat fie de utilizator, cu mijloace proprii sau cu mijloace contractate de la terțe părți, fie de operatorul platformei, cu utilajele aferente, la solicitarea utilizatorului;
- c) operatorul are dreptul de a refuza depozitarea gunoiului de grajd, dacă acesta nu îndeplinește cerințele menționate la Art. 12 din prezentul regulament;
- d) predarea-primirea gunoiului de grajd se realizează pe bază de proces-verbal încheiat între utilizator și operatorul platformei de depozitare;
- e) serviciile de depozitare sunt prestate în limitele capacității disponibile la platforma de depozitare, onorarea solicitărilor de prestare a serviciilor de depozitare urmând să se realizeze în ordinea cronologică a înregistrării acestora la operatorul platformei;
- f) compostul obținut prin transformarea gunoiului de grajd urmează să fie predat, de către Prestator, Beneficiarului. Cantitatea de compost predată Beneficiarului va reprezenta 75% din cantitatea de gunoi de grajd predată Prestatorului, diferența de cantitate fiind aferentă pierderilor tehnologice și procesului de compostare.;
- g) predarea compostului, de către Prestator, se va realiza la solicitarea Beneficiarului, cu respectarea următoarelor termene:
  - g.1) nu mai devreme de 3 luni de la predarea gunoiului de grajd (perioadă minimă necesară procesului de compostare);

⁴ Notă referitoare la redactarea regulamentului: fiecare u.a.t. trebuie să stabilească programul de funcționare aplicabil.

- g.2) nu mai târziu de 5 luni de la predarea gunoiului de grajd.
- h) predarea-primirea compostului se realizează pe bază de proces-verbal încheiat între utilizator și operatorul platformei de depozitare.

11.3. Servicii de împrăștiere a compostului:

- serviciile de împrăștiere a compostului se prestează, la solicitarea utilizatorului, cu utilajele aflate în dotarea operatorului platformei de depozitare;
- poate face obiectul serviciilor de împrăștiere compostul achiziționat de la operatorul platformei sau alt compost;
- compostul se administrează de regulă toamna, la lucrarea de bază a solului (prin arătură cu întoarcerea brazdei), în condiții meteorologice favorabile, în special pe timp noros și cu vânt slab (pentru a se evita pierderea azotului prin volatilizarea amoniacului). Pe măsură ce compostul se împrăștie, terenul este arat cu plugul, care amestecă și încorporează bine compostul. Încorporarea se face mai adânc, până la 30 cm, pe terenurile ușoare (nisipoase) și în zonele secetoase și mai puțin adânc, până la 18-25 cm pe terenurile grele, reci și în regiuni umede. În zonele mai umede se poate administra și primăvara⁵;
- împrăștierea/aplicarea compostului trebuie realizată cu respectarea calendarului de interdicție:

Specificare		Perioada de interdicție
Îngrășăminte organice solide	Teren arabil și pășuni	1 noiembrie - 15 martie
Îngrășăminte organice lichide și îngrășăminte minerale	Teren arabil	Culturi de toamnă
		Alte culturi
	Pășuni	1 octombrie - 15 martie

Art. 12. (1) Pentru a putea fi depozitat la platformă, gunoiul de grajd trebuie să fie compus exclusiv din dejecții solide și semi-solide provenite de la animale, amestecate, sau nu, cu alte reziduuri organice, cum ar fi cele de pe urma culturilor, într-o proporția care să permită o bună compostare.

(2) Nu se acceptă în vederea depozitării la platformă, gunoiul de grajd care conține sau este amestecat cu următoarele tipuri de deșeuri (cu excepțiile menționate la alin. 1):

- deșeurile municipale:
  - deșeuri amestecate și deșeuri colectate separat de la gospodării, inclusiv hârtia și cartonul, sticla, metalele, materialele plastice, biodeșeurile, lemnul, textilele, ambalajele, deșeurile de echipamente electrice și electronice, deșeurile de baterii și acumulatori și deșeurile voluminoase, inclusiv saltelele și mobila;
  - deșeuri amestecate și deșeuri colectate separat din alte surse în cazul în care deșeurile respective sunt similare ca natură și compoziție cu deșeurile menajere;
- deșeurile provenite din locuințe, generate de activități de reamenajare și reabilitare interioară și/sau exterioară a acestora;
- deșeurile de producție, agricultură, silvicultură, pescuit, fose septice și rețeaua de canalizare și tratare, inclusiv nămolul de epurare.

Art. 13. Utilizatorul poate beneficia de serviciile aferente platformei de depozitare, în baza contractului de servicii încheiat cu operatorul platformei; pentru prestarea efectivă a serviciilor. Utilizatorul poate înainta operatorului platformei o cerere, întocmită conform modelului prevăzut în Anexa nr. 1 la prezentul regulament.

Art. 14. (1) Tarifele/taxele pentru serviciile menționate la Art. 11 sunt aprobate prin hotărârea consiliului local și menționate în contractul de servicii.

(2) Prețul de vânzare al compostului aflat în proprietatea operatorului platformei de depozitare (compost provenit din prelucrarea gunoiului de grajd pe care utilizatorii l-au transferat în proprietatea operatorului), este aprobat prin hotărârea consiliului local și este menționat în contractul de vânzare-cumpărare.

Capitolul 6. Sistemul de management

Art. 15. Sistemul de managementul al stocării gunoiului de grajd este concretizat de următoarele elemente cheie:

- a) separarea deșeurilor inerte și reciclabile de gunoiul de grajd prin utilizarea, la nivel de gospodărie, a unui container separat pentru deșeurile menajere;
- b) deținerea la nivel de gospodărie de capacități de depozitare a gunoiului de grajd, simple dar impermeabile (de exemplu, cu baza din folie de plastic), suficiente pentru stocarea producției de până la o lună / corelat cu ritmul de preluare a gunoiului de grajd;
- c) utilizarea practicilor existente din acele gospodării care transportă gunoiul cu mijloacele proprii de transport la platforma comunală. Pentru acele gospodării care nu dispun de transport, se va organiza un serviciu de colectare (contra cost sau nu, în funcție de hotărârea luată de Consiliul local) a gunoiului la platforma satească sau comunală;
- d) odată cu transferul gunoiului de grajd de la depozitul din gospodărie la platforma comunală, are loc aerarea gunoiului, astfel asigurând facilitarea activității bacteriene continue;
- e) depunerea materialelor inerte selectate în buncăre special amenajate în cadrul incintei amenajate;
- f) managementul gunoiului de grajd la platforma comunală, cu stocarea în grămezi de până la 3 m înălțime;
- g) transferul gunoiului de la depozitul din gospodărie la platforma comunală va ocaziona aerarea și amestecarea deșeurilor. Totuși va fi necesar un management activ al compostării unei părți din gunoi. Acesta se referă mai ales la vrejii de tomate și la tulpinile de porumb, dar această activitate trebuie redusă la minimum pentru a reduce costurile;
- h) depozitarea gunoiului se va face în grămezi înalte pentru a reduce suprafața expusă ploilor;
- i) asigurarea impermeabilității pereților și podelei pentru a elimina scurgerile;
- j) asigurarea unei capacități de depozitare suficientă pe durata de iarnă, astfel încât materialul maturat să fie pregătit pentru utilizarea pe teren.

Capitolul 7. Dispoziții referitoare la operarea platformei de depozitare în vederea obținerii compostului

Art. 16. În exploatarea platformei de depozitare, operatorul trebuie să se asigure că:

- a) în compost nu ajung materiale periculoase;
- b) la realizarea compostului sunt folosite numai materiale corespunzătoare;

- c) materialele sunt aduse numai de persoane autorizate;
- d) depozitarea și procesarea materialelor organice se realizează într-un mod sistematic pe principiul primul intrat, primul ieșit;
- e) prezența unor cantități mari de bălegar și alte reziduuri organice nu produce disconfort sau riscuri pentru lucrătorii de pe platformă, vizitatorilor sau celor din vecinătate;
- f) platforma nu prezintă nici un pericol pentru apa subterană, apa de suprafață sau alte componente ale mediului;
- g) materialul compostat este redistribuit utilizatorilor (care nu au transferat dreptul de proprietate asupra gunoiului de grajd către operator) conform dispozițiilor Art. 11 pct. 11.2 lit. f) din prezentul regulament.

Art. 17. La platforma de depozitare gunoiul va fi descărcat sub forma de grămezi sau șiruri de 2-3 m lățime, paralele cu pereții laterali ai platformei. Înălțimea pe care se depozitează gunoiul trebuie să mențină o zonă liberă de 0,5 m între nivelul gunoiului și partea superioară a peretelui platformei.

Art. 18. Pentru a-i îmbunătăți compoziția și pentru a reduce pierderile de azot, este recomandabil ca pe măsura așezării în platformă, să se presare peste el superfosfat în cantitate de 1-2% din masa gunoiului.

Art. 19. Primul strat se constituie dintr-un material mai grosier (ramuri, corzi de vie etc. și alte materiale reziduale, rezultate în urma curățatului pomilor) care va avea rolul unui grătar natural pentru scurgerea apei în exces. Apoi, urmează un strat de material mai fin de compost maturizat care asigură amestecului o încărcătură microbiană necesară procesului. Se continuă în această ordine, alternând straturile de material organic ajungându-se la înălțimea dorită.

Art. 20. Pentru a se descompune, gunoiul trebuie să aibă o umiditate de 70-75%, altfel se usucă și mucegăiește. Gunoiul depozitat în grămezi sau șiruri se udă cu must de gunoi, urină sau chiar cu apă pentru a-i asigura umiditatea necesară.

Art. 21. Condițiile optime pentru activitatea microorganismelor sunt asigurate când raportul dintre conținutul în carbohidrați (mai exact, în carbon) și cel de proteine (mai exact, în azot), existent în materialele utilizate pentru compostare este cuprins între 25 și 30. Când materialul folosit pentru compostare este mai bogat în carbohidrați și derivații lor, microorganismele întâmpina dificultăți majore în descompunerea reziduurilor organice și va fi deci necesară o perioadă de timp mai mare pentru maturizarea compostului, care va fi, în acest caz, mai sărac în humus.

Art. 22. În cazul unui amestec de dimensiuni mari, o aerare bună poate fi asigurată prin folosirea unor tuburi foarte groase de drenaj, plasate vertical, la distanța de circa 1 m și jumătate, în centrul amestecului, sau se pot utiliza pari de lemn care vor fi scoși după formarea amestecului, lăsând canale pentru trecerea aerului⁶.

Art. 23. Frecvența cu care se va face întoarcerea șirurilor va fi determinată în mod practic în funcție de felul în care va decurge procesul de compostare aerobă.

Capitolul 8. Lucrări de întreținere a platformei de depozitare

Art. 24. Operatorul platformei de depozitare are obligația de a realiza lucrările de întreținere prevăzute în prezentul capitol.

Art. 25. Pe parcursul duratei de exploatare a platformei de depozitare, trebuie efectuate periodic observări și verificări ale comportării în timp a construcției, precum și lucrările de întreținere periodică.

Art. 26. De regulă, operațiunile de întreținere se execută după o perioadă de 2-3 ani de exploatare. De la caz la caz, periodicitatea lucrărilor de întreținere se stabilește în funcție de

⁶ Idem.

complexitatea și volumul de lucrări de la întreținerea anterioară, regimul de funcționare și condițiile de mediu în care se lucrează.

Art. 27. Principalele operații care se efectuează la etapele procesului de întreținere constau în general din:

- a) verificarea și curățirea întregii platforme betonate de orice urmă de gunoaie;
- b) verificarea stării de uzură a izolației la rosturile de contracție;
- c) verificarea și decolmatarea canalului colector și a conductei de legătura dintre canal și bazinul de stocare;
- d) verificarea și curățarea bazinului de stocare;
- e) verificarea și întreținerea platformelor individuale;
- f) verificarea și întreținerea cabinei administrator portar;
- g) verificarea și întreținerea celor două piezometre pentru controlul poluării pânzei freatice;
- h) verificarea și întreținerea generatoarelor;
- i) protecția și vopsirea suprafețelor metalice.

Art. 28. La platforma betonată, dacă se constată degradări, indiferent de natura lor, la pereți și platforma din beton, se vor remedia imediat.

Art. 29. În cazul uzurii izolației la rosturile de contracție, se va realiza umplere până la suprafața platformei cu mastic bituminos. Oricare ar fi materialul de colmatare, se vor respecta prevederile pentru tratarea rostului: curățarea de alte materiale, suflare cu aer comprimat, amorsarea rostului, punerea în operă a masticului, înlăturarea materialului în exces.

Art. 30. Canalul colector se va curăța de infiltrațiile cu gunoi ajuns accidental prin spațiile dintre dalele de protecție. Această operație presupune scoaterea dalelor de beton una câte una, curățarea canalului și așezarea dalelor la locul inițial. Decolmatarea canalului se va face manual cu lopata sau mătura, pentru a nu deteriora izolația pereților și a radierului, la un interval de cel mult 6 luni sau, în funcție de condițiile locale, această activitate trebuie executată ori de câte ori se observă colmatarea rigolei. Se vor verifica și dalele carosabile din beton armat și se vor schimba cele deteriorate sau sparte.

Art. 31. Bazinul de stocare se golește în totalitate înaintea curățirii. Se va verifica și înlocui, dacă este cazul, izolația hidrofuga. Se va verifica integritatea și starea scărilor de acces în bazin.

Art. 32. Pentru cabina portar, generator electric și cele două piezometre se vor respecta prescripțiile din fișele tehnice ale acestora, care se află arhivate la cartea tehnică a construcției.

Art. 33. (1) Suprafețele metalice din cadrul platformei vor fi inspectate și întreținute la o perioadă de 2-3 ani. În cazul în care se constată o corodare mare la componentele metalice înainte de perioada de revizie periodică, se vor lua măsurile necesare pentru remediere.

(2) Înainte de aplicarea unui strat protector întreaga suprafață va fi curățată de orice urmă de praf, resturi de vopsea, rugină, grăsimi sau alte depuneri prin spălare cu apă sau dacă este necesar cu o perie aspră. Înainte de vopsire se vor inspecta suprafețele ce urmează a fi vopsite.

(3) Se vor aplica următoarele sisteme de acoperire:

- a) pentru metalul aflat în contact continuu cu apa:
  - un strat de grund epoxidic, cu o grosime minimă de 25 pm;
  - două straturi de vopsea epoxidică, fiecare strat de minimum 200 pm;
- b) pentru celelalte lucrări metalice se vor utiliza următoarele sisteme:
  - un strat de grund epoxidic, cu o grosime minimă de 25 pm;
  - unul sau două straturi de email epoxidic, cu o grosime minimă de 150 pm;
  - două straturi email epoxidic, cu o grosime minimă de 50 pm pentru fiecare strat.

Art. 34. (1) Personalul operativ se compune din toți salariații care deserveșc, în mod nemijlocit, platforma de depozitare și utilajele aferente.

(2) Subordonarea pe linie operativă și tehnico-administrativă, precum și obligațiile, drepturile și responsabilitățile personalului de deservire operativă se trec în fișa postului și în procedurile operaționale.

(3) Locurile de muncă în care este necesară desfășurarea activității se stabilesc de operatorul platformei de depozitare.

Art. 35. (1) În timpul prestării serviciilor, personalul trebuie să asigure funcționarea instalațiilor, în conformitate cu prezentul regulament, instrucțiunile/procedurile tehnice interne, graficele/diagramele de lucru și dispozițiile personalului ierarhic superior pe linie operativă sau tehnică-administrativă.

(2) Prestarea serviciilor aferente platformei de depozitare trebuie realizată astfel încât să se asigure:

- a) protecția sănătății populației;
- b) protecția mediului înconjurător (în special, în vederea reducerii și prevenirii poluării cu nutrienți);
- c) menținerea curățeniei;
- d) continuitatea serviciului.

Capitolul 10. Drepturile și obligațiile operatorului platformei de depozitare

Art. 36. Operatorul platformei de depozitare are următoarele drepturi:

- a) să încaseze contravaloarea serviciilor aferente platformei de depozitare, prestate în beneficiul utilizatorilor, corespunzător taxelor/tarifelor aprobate de consiliul local;
- b) să solicite ajustarea taxelor/tarifelor în raport cu evoluția generală a prețurilor și tarifelor din economie;
- c) să propună modificarea taxelor/tarifelor aprobate în situațiile de schimbare semnificativă a echilibrului contractual;
- d) să aplice taxele/tarifele pentru serviciile aferente platformei de depozitare, aprobate de autoritatea administrației publice locale;
- e) să aplice prețul de vânzare a compostului aflat în proprietatea sa (compost provenit din prelucrarea gunoierului de grajd pe care utilizatorii l-au transferat în proprietatea operatorului), aprobat prin hotărârea consiliului local;
- f) să solicite recuperarea debitelor în instanță;
- g) să refuze prestarea serviciilor aferente platformei de depozitare, în situația în care utilizatorii nu respectă dispozițiile prezentului regulament.

Art. 37. Operatorul platformei de depozitare are următoarele obligații:

- a) să țină gestiunea separată pentru fiecare serviciu în parte, pentru a se putea stabili tarife/taxe juste în concordanță cu cheltuielile efectuate;
- b) să asigure prestarea serviciilor aferente platformei de depozitare, conform prevederilor contractuale și cu respectarea prezentului regulament, prescripțiilor, normelor și normativelor tehnice în vigoare;
- c) să asigure paza platformei de depozitare și a utilajelor aferente;
- d) să realizeze lucrările de întreținere a platformei de depozitare, conform dispozițiilor prezentului regulament;
- e) să asigure întreținerea și reparația utilajelor aferente platformei de depozitare;
- f) să plătească despăgubiri persoanelor fizice sau juridice pentru prejudiciile provocate din culpă, inclusiv pentru restricțiile impuse deținătorilor de terenuri aflate în perimetrul zonelor de protecție instituite, conform prevederilor legale;

- g) să plătească despăgubiri pentru întreruperea nejustificată a prestării serviciului și să acorde bonificații procentuale din valoarea facturii utilizatorilor în cazul prestării serviciului sub parametrii de calitate și cantitate prevăzuți în contractele de servicii;
- h) să furnizeze autorității administrației publice locale informațiile solicitate și să asigure accesul la documentele și documentațiile pe baza cărora prestează serviciile aferente platformei de depozitare, în condițiile legii;
- i) să dețină sau să se asigure de existența tuturor avizelor, acordurilor, autorizațiilor și licențelor necesare prestării serviciilor aferente platformei de depozitare, prevăzute de legislația în vigoare;
- j) să respecte angajamentele față de utilizatori luate prin contractele de servicii aferente platformei de depozitare;
- k) să respecte indicatorii de performanță stabiliți prin hotărârea de dare în administrare sau prin contractul de delegare a gestiunii și să îmbunătățească în mod continuu calitatea serviciilor prestate;
- l) să aplice metode performante de management, care să conducă la reducerea costurilor specifice de operare;
- m) să verifice compoziția gunoiului de grajd colectat și/sau transportat la platformă în vederea depozitării;
- n) să refuze preluarea gunoiului de grajd care nu îndeplinește cerințele menționate la Art. 12 din prezentul regulament;
- o) să refuze preluarea gunoiului de grajd în cazul în care nu mai există capacitate de stocare disponibilă la nivelul platformei de depozitare;
- p) să asigure curățenia și igiena căilor publice cu ocazia prestării serviciilor aferente platformei de depozitare;
- q) să respecte taxele/tarifele pentru serviciile aferente platformei de depozitare, aprobate de consiliul local;
- r) să respecte prețul de vânzare a compostului aflat în proprietatea sa (compost provenit din prelucrarea gunoiului de grajd pe care utilizatorii l-au transferat în proprietatea operatorului), aprobat prin hotărârea consiliului local;
- s) să înregistreze toate reclamațiile și sesizările utilizatorilor într-un registru și să ia măsurile de rezolvare ce se impun. În registru se vor consemna numele și prenumele persoanei care a reclamat și ale celei care a primit reclamația, adresa reclamantului, data și ora reclamației, data și ora rezolvării, numărul de ordine al reclamației care va fi comunicat petentului. La sesizările scrise operatorul are obligația să răspundă în termen de maximum 30 de zile de la înregistrarea acestora;
- t) să țină evidența gestiunii deșeurilor și să raporteze periodic autorităților competente situația conform reglementărilor în vigoare;
- u) să țină un registru de intrări pentru cantitățile de gunoi de grajd preluate pe platformă și un registru de ieșiri pentru cantitățile de compost predate utilizatorilor/cumpărătorilor
- v) Să preia gunoiul de grajd abandonat pe terenurile publice ale unității administrativ-teritoriale.

Capitolul 11. Drepturile și obligațiile utilizatorilor

Art. 38. Utilizatorii platformei de depozitare au următoarele drepturi:

- a) să utilizeze, liber și nediscriminatoriu, serviciile aferente platformei de depozitare, în condițiile prezentului regulament și ale contractului de servicii;

- b) să solicite și să primească, în condițiile legii și ale contractelor de servicii, despăgubiri sau compensații pentru daunele provocate lor de către operatori prin nerespectarea obligațiilor contractuale asumate ori prin prestarea unor servicii inferioare, calitativ și cantitativ, parametrilor tehnici stabiliți prin contract sau prin normele tehnice în vigoare;
- c) să sesizeze autorităților administrației publice locale și celei competente orice deficiențe constatate în sfera serviciilor aferente platformei de depozitare și să facă propuneri vizând înlăturarea acestora, îmbunătățirea activității și creșterea calității serviciului;
- d) să primească și să utilizeze informații privind serviciile aferente platformei de depozitare, despre deciziile luate în legătură cu acest serviciu de către autoritățile administrației publice locale sau operator, după caz;
- e) să se adreseze, individual ori colectiv, prin intermediul unor asociații reprezentative, autorităților administrației publice locale sau centrale ori instanțelor judecătorești, în vederea prevenirii sau reparării unui prejudiciu direct ori indirect;
- f) să li se presteze serviciile aferente platformei de depozitare în condițiile prezentului regulament, al celorlalte acte normative în vigoare, la nivelurile stabilite în contract;
- g) să conteste sumele solicitate de operatorul platformei de depozitare, când constată încălcarea prevederilor contractuale;
- h) să primească răspuns în maximum 30 de zile la sesizările adresate operatorului sau autorităților administrației publice locale și centrale cu privire la neîndeplinirea unor condiții contractuale.

Art. 39. Utilizatorii platformei de depozitare au următoarele obligații:

- a) să respecte prevederile prezentului regulament și clauzele contractului de servicii aferente platformei de depozitare;
- b) să achite în termenele stabilite obligațiile de plată, în conformitate cu prevederile contractului de servicii;
- c) să asigure accesul utilajelor aferente platformei de depozitare la adresele la care solicită prestarea serviciilor;
- d) să colecteze și să depoziteze, temporar, gunoiul de grajd astfel încât să se asigure că acesta îndeplinește cerințele menționate la Art. 12 din prezentul regulament;
- e) să se asigure că gestionează gunoiul de grajd cu respectarea dispozițiilor prezentului regulament și a legislației și normativelor aplicabile (inclusiv, dar fără a se limita la documentele menționate la Art. 1 din prezentul regulament);
- f) să predea operatorului platformei de depozitare numai gunoi de grajd care îndeplinește cerințele menționate la Art. 12 din prezentul regulament;
- g) să separe, pe propriile speze, gunoiul de grajd de celelalte deșeuri, în cazul în care gunoiul de grajd este contaminat cu alte deșeuri;
- h) să ridice și să transporte, pe propriile speze, gunoiul de grajd pe care operatorul a refuzat să îl depoziteze la platformă, pentru că nu îndeplinește cerințele menționate la Art. 12 din prezentul regulament;
- i) să accepte limitarea temporară a prestării serviciului ca urmare a execuției unor lucrări prevăzute în programele de reabilitare, extindere și modernizare a infrastructurii tehnico-edilitare;
- j) să respecte normele de igienă și sănătate publică stabilite prin actele normative în vigoare.

Capitolul 12. Răspundere și sancțiuni

Art. 40. Încălcarea dispozițiilor prezentului regulament și a dispozițiilor relevante stabilite prin actele normative aplicabile poate atrage răspunderea disciplinară, civilă, contravențională sau penală, după caz.

Art. 41. Următoarele fapte constituie contravenții în sensul prezentului regulament, în măsura în care nu constituie infracțiuni sau contravenții definite prin acte normative relevante⁷:

- a) abandonarea sau depozitarea gunoiului de grajd pe spațiile verzi, căile de comunicație, în locurile publice sau în alte locuri decât platforma de depozitare sau spații special amenajate;
- b) necolectarea separată a gunoiului de grajd și amestecarea gunoiului de grajd cu alte deșeuri, în special deșeuri care nu sunt biodegradabile, având ca rezultat faptul că respectivul gunoi de grajd nu îndeplinește cerințele menționate la Art. 12 din prezentul regulament;
- c) împrăștierea/aplicarea gunoiului de grajd sau a compostului rezultat din gunoiul de grajd cu nerespectarea calendarului de interdicție prevăzut la Art. 11 pct. 11.3 lit. d) din prezentul regulament.

Art. 42. (1) Contravențiile menționate la Art. 41 din prezentul regulament se sancționează prin⁸:

- a) avertisment;
- b) amendă contravențională, după cum urmează⁹:
  - b.1) pentru contravențiile stabilite la Art. 41 lit. a) din prezentul regulament, limita minimă este de 25 RON, iar limita maximă este de 500 lei;
  - b.2) pentru contravențiile stabilite la Art. 41 lit. b) din prezentul regulament, limita minimă este de 25 RON, iar limita maximă este de 500 lei;
  - b.3) pentru contravențiile stabilite la Art. 41 lit. c) din prezentul regulament, limita minimă este de 25 RON, iar limita maximă este de 500 lei.

(2) Individualizarea sancțiunii contravenționale se realizează de către agentul constatat, în funcție de gradul de pericol social, de natura și de gravitatea faptei săvârșite.

(3) În cazul aplicării unei sancțiuni sub forma amenzii contravenționale, contravenientul poate achita, în termen de cel mult 15 zile de la data înmânării sau comunicării procesului-verbal, jumătate din minimul amenzii prevăzute de actul normativ, agentul constatat făcând mențiune despre această posibilitate în procesul-verbal¹⁰.

Art. 43. Prevederile O.G. nr. 2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, cu modificările și completările ulterioare, se aplică în mod corespunzător.

Art. 44. (1) Constatarea contravențiilor prevăzute la Art. 41 din prezentul regulament și aplicarea sancțiunilor prevăzute la Art. 42 din prezentul regulament se realizează prin proces-verbal.

(2) Procesul-verbal de constatare a contravenției și aplicare a sancțiunii va cuprinde în mod obligatoriu:

⁷ Notă referitoare la redactarea regulamentului: fiecare u.a.t. trebuie să decidă dacă dorește să stabilească contravenții și care este conținutul acestora (în continuare sunt prezentate exemple de posibile contravenții, fără însă ca aceste exemple să fie însoțite de recomandarea expresă de implementare de către u.a.t., în virtutea autonomiei locale, doar u.a.t. putând să decidă în acest sens).

⁸ Notă referitoare la redactarea regulamentului: fiecare u.a.t. trebuie să decidă dacă dorește să stabilească sancțiuni contravenționale și care este conținutul acestora (în continuare sunt prezentate exemple de posibile sancțiuni, fără însă ca aceste exemple să fie însoțite de recomandarea expresă de implementare de către u.a.t., în virtutea autonomiei locale, doar u.a.t. putând să decidă în acest sens).

⁹ Notă referitoare la redactarea regulamentului: la stabilirea limitei maxime a amenzilor contravenționale, u.a.t. trebuie să se asigure de respectarea dispozițiilor art. 8 alin. (2) lit. d) din O.G. nr. 2/2001, conform cărora, în cazul contravențiilor stabilite prin hotărâri ale consiliilor locale ale comunelor, orașelor, municipiilor și ale sectoarelor municipiului București, limita maximă nu poate depăși 2.500 RON.

¹⁰ Conform art. 28 alin. (1) din O.G. nr. 2/2001.

- a) data și locul unde este încheiat;
  - b) numele, prenumele, calitatea și instituția din care face parte agentul constatator;
  - c) numele, prenumele, domiciliul și codul numeric personal ale contravenientului;
  - d) descrierea faptei contravenționale cu indicarea datei, orei și locului în care a fost săvârșită, precum și arătarea împrejurărilor care pot servi la aprecierea gravității faptei și la evaluarea eventualelor pagube pricinuite;
  - e) indicarea actului normativ prin care se stabilește și se sancționează contravenția;
  - f) cuantumul sancțiunii contravenționale;
  - g) posibilitatea achitării, în termen de 15 zile de la data înmânării sau comunicării procesului-verbal, a jumătate din minimul amenzii prevăzute de actul normativ;
  - h) termenul de exercitare a căii de atac și instanța la care se depune plângere.
- (3) În situația în care contravenientul este persoană juridică în procesul-verbal se vor face mențiuni cu privire la denumirea, sediul, numărul de înmatriculare în registrul comerțului și codul fiscal ale acesteia, precum și datele de identificare a persoanei care o reprezintă.
- (4) În momentul încheierii procesului-verbal agentul constatator este obligat să aducă la cunoștință contravenientului dreptul de a face obiecțiuni cu privire la conținutul actului de constatare. Obiecțiunile sunt consemnate distinct în procesul-verbal la rubrica „Alte mențiuni”, sub sancțiunea nulității procesului-verbal.

Art. 45. Constatarea contravențiilor și aplicarea sancțiunilor prevăzute de prezentul regulament se realizează de primar sau persoanele împuternicite în acest scop de primar, în calitate de agenți constatatori.

Capitolul 13. Dispoziții finale

Art. 46. Anexa nr. 1 face parte integrantă din prezentul regulament.

Art. 47. Prevederile prezentului regulament se actualizează în funcție de modificările de natură tehnică, tehnologică și legislativă.

Art. 48. Prevederile prezentului regulament intră în vigoare de la data aprobării prin hotărârea consiliului local.

ANEXA nr. 1

la Regulamentul de funcționare a platformei de depozitare a gunoiului de grajd

Model cerere de prestare servicii aferent platformei de depozitare a gunoiului de grajd

Către:

Operatorul platformei de depozitare a gunoiului de grajd

Subsemnatul, ..., cu domiciliu.....,
CNP ....., în calitate de .....,

În temeiul Contractului de servicii nr. .... / ....., încheiat cu operatorul
platformei de depozitare a gunoiului de grajd,

Vă solicit prestarea următoarelor servicii aferente platformei de depozitare a gunoiului
de grajd:

☐ Servicii de colectare și transport a gunoiului de grajd de la adresa:

.....

☐ Servicii de depozitare a gunoiului de grajd, în vederea transformării acestuia în
compost.

☐ Servicii de împrăștiere a compostului la adresa: .....

.....

Data:

Semnătura

CONTRACT DE SERVICII

Capitolul 1. PĂRȚILE CONTRACTULUI

Art. 1.1. BENEFICIAR: ....., cu domiciliul/sediul în ....., CIF/CUI/CNP ....., înregistrată la Registrul Comerțului sub nr. ...., capital social ....., cont bancar nr. ...., deschis la ....., tel. ...., fax ....., reprezentată prin ....., în calitate de .....,

și

Art. 1.2. PRESTATOR: Comuna/Orașul/Municipiul ....., cu sediul în ....., CIF ....., cont nr. ...., deschis la ....., tel. ...., fax ....., reprezentată prin ....., în calitate de Primar,

Au convenit să încheie prezentul contract de servicii (denumit în continuare Contractul), în următoarele condiții:

Capitolul 2. OBIECTUL CONTRACTULUI

Art. 2.1. Prestatorul va presta, la solicitarea Beneficiarului, următoarele tipuri de servicii:

2.1.1. Servicii de colectare și transport a gunoiului de grajd deținut de Beneficiar. Colectarea și transportul gunoiului de grajd se realizează, la solicitarea Beneficiarului, cu utilajele aflate în dotarea Prestatorului. Gunoiul de grajd colectat va fi transportat la platforma de depozitare operată de Prestator.

2.1.2. Servicii de depozitare a gunoiului de grajd, predat de Beneficiar, în vederea transformării acestuia în compost:

- a) depozitarea gunoiului de grajd, predat de Beneficiar, se realizează pe platforma operată de Prestator, situată pe raza UAT Grădiștea;
- b) serviciile prevăzute la prezentul punct se prestează cu respectarea Regulamentului de funcționare a platformei de depozitare a gunoiului de grajd, aprobat prin Hotărârea nr. .... a Consiliul Local al Comunei Grădiștea (denumit în continuare Regulamentul de funcționare a platformei de depozitare a gunoiului de grajd);
- c) compostul obținut prin transformarea gunoiului de grajd urmează să fie predat, de către Prestator, Beneficiarului. Cantitatea de compost predată Beneficiarului va reprezenta 75% din cantitatea de gunoi de grajd predată Prestatorului, diferența de cantitate fiind aferentă pierderilor tehnologice și procesului de compostare;
- d) predarea compostului, de către Prestator, se va realiza la solicitarea Beneficiarului, cu respectarea următoarelor termene:

d.1) nu mai devreme de 3 luni de la predarea gunoiului de grajd (perioadă minimă necesară procesului de compostare);

d.2) nu mai târziu de 5 luni de la predarea gunoiului de grajd.

2.1.3. Servicii de împrăștiere a compostului. Serviciile de împrăștiere a compostului se prestează, la solicitarea Beneficiarului, cu utilajele aflate în dotarea Prestatorului.

Art. 2.2. Beneficiarul are dreptul de a solicita Prestatorului să presteze unul sau mai multe dintre serviciile menționate la Art. 2.1.

Capitolul 3. DURATA CONTRACTULUI

Art. 3.1. Durata Contractului este de 12 luni de la data intrării sale în vigoare.

Art. 3.2. Contractul se prelungește, în mod automat, pentru noi perioade de 12 luni, cu excepția cazului în care o parte a notificat celeilalte părți intenția de a nu mai prelungi Contractul.

Capitolul 4. TAXELE SPECIALE (capitolul nu este obligatoriu, decizia de impunere a unor taxe trebuie să fie luată de Consiliu Local)

Art. 4.1. (1) Taxele speciale datorate de Beneficiar, pentru serviciile prestate de Prestator, sunt stabilite prin Hotărârea nr. .../..... a Consiliului Local al ..... și se diferențiază în funcție de serviciile prestate, după cum urmează:

- a) pentru serviciile menționate la pct. 2.1.1 - .... lei/oră *sau* lei/deplasare *sau* lei/tonă;
- b) pentru serviciile menționate la pct. 2.1.2 - .... lei/tonă;
- c) pentru serviciile menționate la pct. 2.1.3 - .... lei/oră *sau* lei/deplasare *sau* lei/tonă.

(2) Taxele speciale pentru serviciile ce fac obiectul Contractului pot fi modificate prin hotărârea Consiliului Local, Prestatorul având obligația de a notifica Beneficiarului noul quantum al taxelor speciale. De la data transmiterii notificării, taxele speciale menționate la alin. (1) sunt înlocuite, de drept, cu taxele speciale adoptate prin noua hotărâre a Consiliului Local. În această situație, Beneficiarul poate uza de dreptul de denunțare unilaterală a Contractului, prevăzut la Art. 12.1 lit. c).

Art. 4.2. Beneficiarul efectuează plata taxei speciale pentru fiecare dintre serviciile prestate de Prestator, după cum urmează:

- a) pentru serviciile menționate la pct. 2.1.1 - în termen de maxim ..... zile de la data semnării procesului-verbal de predare-primire a gunoiului de grajd;
- b) pentru serviciile menționate la pct. 2.1.2 - în termen de maxim ..... zile de la data semnării procesului-verbal de predare-primire a gunoiului de grajd¹;

¹ În situația în care gunoiul de grajd a fost colectat și transportat cu utilajele Prestatorului, termenul menționat curge de la data procesului-verbal, încheiat cu ocazia prestării serviciilor de colectare și transport a gunoiului de grajd. În situația în care Beneficiarul asigură, cu mijloace proprii sau cu mijloace contractate de la terțe părți, transportul gunoiului de grajd la platforma de depozitare, operată de Prestator, atunci termenul menționat curge de la data procesului-verbal de predare-primire, încheiat cu ocazia depozitării gunoiului la platformă.

- c) pentru serviciile menționate la pct. 2.1.3 - .... în termen de maxim ..... zile de la data semnării procesului-verbal de recepție a serviciilor de împrăștiere a compostului.

Art. 4.3. (1) În cazul în care Beneficiarul transferă Prestatorului dreptul de proprietate asupra gunoiului de grajd (și, implicit, asupra compostului ce urmează să fie obținut din acesta), atunci contravaloarea serviciilor de colectare și transport a gunoiului de grajd și, după caz, de depozitare a acestuia, prestate/ce vor fi prestate de Prestator, se compensează cu valoarea gunoiului de grajd predat (și, implicit, a compostului ce urmează să fie obținut din acesta).

(2) În această situație, clauzele de la pct. 2.1.2 lit. c) și d) devin inaplicabile.

(3) În cazul în care, după descărcarea gunoiului de grajd colectat conform alin. (1), Prestatorul constată contaminarea acestuia cu alte deșeuri, are dreptul:

- a) fie de a separa, pe propriile speze, gunoiul de grajd de celelalte deșeuri (acestea din urmă se predau, conform reglementărilor aplicabile, operatorului de salubritate);
- b) fie de a reîncărca întreaga cantitate de gunoi de grajd contaminat și de a o returna Beneficiarului; prin excepție de la prevederile alin. (1), Beneficiarul are obligația de a achita Prestatorului atât contravaloarea serviciilor de colectare și transport de la adresa Beneficiarului la platforma de depozitare, cât și contravaloarea serviciilor de colectare și transport a gunoiului de grajd de la platforma de depozitare la adresa Beneficiarului, conform taxei speciale stabilite pentru serviciile menționate la pct. 2.1.1 din Contract.

Capitolul 5. DREPTUL DE PROPRIETATE ASUPRA GUNOIULUI DE GRAJD ȘI ASUPRA COMPOSTULUI

Art. 5.1. (1) În situația în care dreptul de proprietate asupra gunoiului de grajd nu este transferat Prestatorului, printr-un acord expres al Beneficiarului, consemnat prin procesul-verbal de predare-primire, respectivul gunoi de grajd rămâne în proprietatea Beneficiarului.

(2) În situația prevăzută la alin. (1), la finalul perioadei de compostare, în contul gunoiului de grajd primit de la Beneficiar, Prestatorul are obligația de a preda Beneficiarului compostul rezultat în urma transformării gunoiului de grajd; prin predarea compostului, Prestatorul este liberat de orice răspundere sau obligație decurgând din depozitarea gunoiului de grajd.

(3) Cantitatea de compost, pe care Prestatorul are obligația de a o preda Beneficiarului, se calculează prin aplicarea, la cantitatea de gunoi de grajd consemnată în procesul-verbal de predare-primire, a procentului prevăzut la pct. 2.1.2 lit. c) din Contract.

Art. 5.2. În situația în care dreptul de proprietate asupra gunoiului de grajd este transferat Prestatorului, printr-un acord expres al Beneficiarului, consemnat prin procesul-verbal de predare-primire, Beneficiarul renunță la orice pretenție asupra gunoiului de grajd și asupra compostului ce urmează să fie obținut din acesta.

Art. 5.3. (1) Dreptul de proprietate asupra compostului se poate transfera, de la Beneficiar, la Prestator, ca sancțiune pentru nerespectarea obligației prevăzute la pct. 2.1.2 lit. d) sublit. d.2) din Contract.

(2) La expirarea termenului maxim prevăzut pct. 2.1.2 lit. d) sublit. d.2), în situația în care Beneficiarul nu a întreprins demersurile necesare pentru preluarea compostului, cantitatea de compost, la care este îndreptățit Beneficiarul, trece, de plin drept, fără punerea în întârziere și fără îndeplinirea niciunei formalități suplimentare, în proprietatea Prestatorului.

(3) În situația prevăzută la prezentul articol, Beneficiarul nu poate pretinde Prestatorului nicio despăgubire pentru compostul, la care era îndreptățit în urma predării gunoiului de grad; prin nerespectarea, de către Beneficiar, a obligației prevăzute la pct. 2.1.2 lit. d) sublit. d.2) din Contract, Prestatorul este considerat liberat de orice răspundere sau obligație decurgând din depozitarea gunoiului de grajd (inclusiv în ceea ce privește obligația de predare către Beneficiar a compostului rezultat în urma transformării gunoiului de grajd predat Prestatorului).

Capitolul 6. OBLIGAȚIILE PRESTATORULUI

Art. 6.1. Prestatorul are, în temeiul Contractului, următoarele obligații:

- 6.1.1.** Să presteze serviciile menționate la Art. 2.1 din Contract, pe baza solicitărilor transmise de Beneficiar.
- 6.1.2.** Să folosească utilaje în stare corespunzătoare de funcționare pentru prestarea serviciilor ce fac obiectul Contractului.
- 6.1.3.** Să presteze serviciile ce fac obiectul Contractului cu respectarea regulilor referitoare la curățenia și salubritatea localităților; Prestatorul răspunde pentru manipularea corespunzătoare a gunoiului de grajd, respectiv a compostului, având obligația să remedieze orice încălcare a regulilor referitoare la curățenia și salubritatea localităților, produsă cu ocazia prestării serviciilor.
- 6.1.4.** Să se asigure că deține toate autorizațiile și aprobările necesare pentru prestarea serviciilor menționate la Art. 2.1 din Contract.
- 6.1.5.** Să întocmească procesele-verbale de predare-primire/recepție aferente serviciilor prestate și să le înainteze, spre semnare, Beneficiarului.
- 6.1.6.** Să presteze serviciile menționate 2.1.2, cu respectarea Regulamentului de funcționare a platformei de depozitare a gunoiului de grajd.
- 6.1.7.** Să emită factură fiscală pentru serviciile prestate.
- 6.1.8.** Să înregistreze și să soluționeze reclamațiile referitoare la prestarea serviciilor ce fac obiectul Contractului.

Capitolul 7. OBLIGAȚIILE BENEFICIARULUI

Art. 7.1. Beneficiarul are, în temeiul Contractului, următoarele obligații:

- 7.1.1.** Să predea Prestatorului numai gunoi de grajd asupra căruia deține dreptul de proprietate. În acest sens, prin semnarea procesului-verbal de predare-primire a gunoiului de grajd, Beneficiarul declară, în mod expres, că este proprietarul respectivului gunoi de grajd.

7.1.2. Să predea Prestatorului gunoiul de grajd necontaminat cu alte deșeuri. În situația în care gunoiul de grajd constată contaminarea cu alte deșeuri, Prestatorul are dreptul de a refuza preluarea gunoiului de grajd; în cazul în care contaminarea cu alte deșeuri a fost constatată după descărcarea gunoiului de grajd la platforma de depozitare, Prestatorul are dreptul:

- fie de a solicita Beneficiarului să separe celelalte deșeuri, care vor fi predate, conform reglementărilor aplicabile, operatorului de salubritate, prin grija și pe spezele Beneficiarului;
- fie de a reîncărca întreaga cantitate de gunoi de grajd contaminat și de a o returna Beneficiarului; în această situație, în afara sumelor datorate pentru colectarea și transportul gunoiului de grajd de la adresa Beneficiarului la platforma de depozitare, Beneficiarul are obligația de a achita Prestatorului și contravaloarea serviciilor de colectare și transport a gunoiului de grajd de la platforma de depozitare la adresa Beneficiarului, conform taxei speciale menționate la Art. 4.1 lit. a) din Contract.

7.1.3. Să asigure accesul Prestatorului la locațiile la care a solicitat prestarea serviciilor menționate la pct. 2.1.1 și 2.1.3 din Contract. În acest sens, prin transmiterea unei solicitări de prestare a serviciilor menționate la pct. 2.1.1 și 2.1.3 din Contract, Beneficiarul garantează că are un drept de utilizare/folosință a respectivelor locații și a căilor de acces la acestea (în condițiile în care respectivele căi de acces nu sunt publice) și transmite acel drept Prestatorului, în vederea prestării serviciilor solicitate.

7.1.4. În cazul solicitării privind prestarea serviciilor menționate 2.1.2, să respecte obligațiile ce îi revin, după caz, în baza Regulamentului de funcționare a platformei de depozitare a gunoiului de grajd.

7.1.5. Să plătească Prestatorului taxele speciale stabilite la Art. 4.1 din Contract.

Capitolul 8. RĂSPUNDEREA PĂRȚILOR

Art. 8.1. Părțile se obligă reciproc la executarea întocmai și la timp a obligațiilor contractuale.

Art. 8.2. Pentru executarea cu întârziere a obligațiilor prevăzute în contract, părțile datorează penalități de întârziere în cuantum de 0,1% din valoarea obligației neexecutate pentru fiecare zi de întârziere de la scadență și până la executarea efectivă a obligației. În acest caz partea prejudiciată poate solicita și daune-interese, cu condiția dovedirii prejudiciului conform legii.

Art. 8.3. Valoarea penalităților poate depăși valoarea sumei asupra căreia se calculează.

Art. 8.4. Prestatorul răspunde față de Beneficiar pentru calitatea serviciilor prestate și, după caz, pentru predarea compostului rezultat în urma transformării gunoiului de grajd primit de la Beneficiar.

Art. 8.5. Beneficiarul răspunde față de Prestator pentru plata taxelor speciale menționate la Art. 4.1 din Contract.

Art. 8.6. Beneficiarul are obligația de a despăgubi pe Prestator pentru orice prejudiciu cauzat de nerespectarea obligațiilor prevăzute la pct. 7.1.1 și 7.1.2 din Contract.

Capitolul 9. FORȚA MAJORĂ

Art. 9.1. Forța majoră este constatată de o autoritate competentă.

Art. 9.2. Forța majoră exonerează părțile contractante de îndeplinirea obligațiilor asumate prin prezentul contract, pe toată perioada în care aceasta acționează.

Art. 9.3. Îndeplinirea Contractului va fi suspendată în perioada de acțiune a forței majore, dar fără a prejudicia drepturile ce li se cuveneau părților până la apariția acesteia.

Art. 9.4. Partea contractantă care invocă forța majoră are obligația de a notifica celeilalte părți, imediat și în mod complet, producerea acesteia și să ia orice măsuri care îi stau la dispoziție în vederea limitării consecințelor.

Art. 9.5. Dacă forța majoră acționează sau se estimează că va acționa o perioadă mai mare de 1 lună, fiecare parte va avea dreptul să notifice celeilalte părți încetarea de plin drept a Contractului, fără ca vreuna din părți să poată pretinde celeilalte daune-interese.

Capitolul 10. LITIGII

Art. 10.1. (1) Orice litigiu decurgând din sau referitor la Contract, inclusiv cele care privesc la validitatea, interpretarea, executarea sau încetarea lui vor fi soluționate pe cale amiabilă.

(2) Dacă litigiile nu pot fi rezolvate pe cale amiabilă, acestea se soluționează de către instanțele judecătorești competente din România.

Art. 10.2. Legea materială și procesuală aplicabilă prezentului contract este legea română.

Capitolul 11. CONFIDENȚIALITATE ȘI ETICĂ

Art. 11.1. O parte contractantă nu are dreptul, fără acordul scris al celeilalte părți:

- a) de a face cunoscut Contractul sau orice prevedere a acestuia unei terțe părți, în afara acelor persoane implicate în îndeplinirea contractului;
- b) de a utiliza informațiile și documentele obținute sau la care are acces în perioada de derulare a Contractului, în alt scop decât acela de a-si îndeplini obligațiile contractuale.

Art. 11.2. Dezvăluirea oricărei informații față de persoanele implicate în îndeplinirea Contractului se va face confidențial și se va extinde numai asupra acelor informații necesare în vederea îndeplinirii Contractului.

Art. 11.3. O parte contractantă va fi exonerată de răspunderea pentru dezvăluirea de informații referitoare la contract dacă:

- a) informația era cunoscută părții contractante înainte ca ea să fi fost primită de la cealaltă parte contractantă; sau
- b) informația a fost dezvăluită după ce a fost obținut acordul scris al celeilalte părți contractante pentru asemenea dezvăluire; sau

- c) partea contractantă a fost obligată în mod legal să dezvăluie informația.

Capitolul 12. ÎNCETAREA CONTRACTULUI

Art. 12.1. Contractul încetează:

- a) prin acordul părților; sau
- b) la expirarea duratei Contractului, în situația în care o parte și-a notificat intenția de a nu mai prelungi Contractul;
- c) prin denunțare unilaterală de către oricare dintre părți, cu acordarea unui preaviz de cel puțin 10 (zece) zile înainte de data la care încetarea urmează să-și producă efectele.

Art. 12.2. Încetarea Contractului nu va avea nici un efect asupra obligațiilor deja scadente între părțile contractante.

Capitolul 13. NOTIFICĂRI

Art. 13.1. În accepțiunea părților contractante, orice notificare adresată uneia din părți este valabil îndeplinită dacă va fi trimisă la datele oficiale de contact, menționate la Art. 1.1 și Art. 1.2 din Contract.

Art. 13.2. Notificările între părți se pot efectua prin scrisoare recomandată cu confirmare de primire, curierat, fax, e-mail etc. sau orice alt mijloc de comunicare care asigură transmiterea textului și confirmarea transmiterii acestuia.

Art. 13.3. În cazul în care notificarea se face pe cale poștală ea va fi transmisă prin scrisoare recomandată cu confirmare de primire și se consideră primită de destinatar la data menționată de oficiul poștal primitor pe această confirmare.

Art. 13.4. În cazul în care notificarea se face prin curierat, ea se consideră primită la data menționată pe recipisa eliberată de serviciul de curierat, reprezentând confirmarea de livrare/primire.

Art. 13.5. În cazul în care notificarea se transmite prin fax ea se consideră primită în prima zi lucrătoare după cea care a fost expediată și există confirmare de primire.

Art. 13.6. Notificările verbale nu se iau în considerare de nici una dintre părți dacă nu sunt confirmate prin intermediul uneia din modalitățile prevăzute de alineatele precedente.

Capitolul 14. PREVEDERI FINALE

Art. 14.1. Prin semnarea Contractului părțile se obligă să respecte toate condițiile stipulate în acesta.

Art. 14.2. (1) Încheierea Contractului nu conferă garanția primirii-predării de gunoi de grajd; cantitățile de gunoi de grajd efectiv livrate în vederea depozitării pe platformă sunt cele consemnate în procesele-verbale de predare-primire încheiate între Beneficiar și Prestator.

(2) Cantitatea de gunoi de grajd pentru care Beneficiarul trebuie să asigure depozitarea corespunzătoare se determină în funcție de categoria și numărul animalelor deținute, prin raportare la cantitățile specifice de generare a dejecțiilor (indicii de excreție), stabilite pentru fiecare categorie de animale, conform Codului de bune practici agricole pentru protecția apelor împotriva poluării cu nitrați din surse agricole.

(3) Cu respectarea dispozițiilor Codului de bune practici agricole pentru protecția apelor împotriva poluării cu nitrați din surse agricole, Beneficiarul are dreptul ca, prin mijloace proprii, să composteze și să împrăștie o parte din cantitatea de gunoi de grajd determinată conform alin. (2), pe terenul deținut/exploatat de către Beneficiar; cantitatea de gunoi de grajd, ce face obiectul prezentului alineat, se calculează, conform Codului de bune practici agricole pentru protecția apelor împotriva poluării cu nitrați din surse agricole, prin raportare la suprafața de teren deținută/exploată de către Beneficiar.

Art. 14.3. Modificarea Contractului se poate realiza doar prin act adițional însoțit de ambele părți.

Art. 14.4. Contractul a fost întocmit în 2 (două) exemplare originale, câte unul pentru fiecare parte.

Art. 14.5. Contractul intră în vigoare la data semnării acestuia de către ambele părți.

Semnat astăzi, ...

BENEFICIAR,

.....

reprezentată prin

.....

.....

PRESTATOR,

Comuna/Orașul/Municipiul .....

reprezentată prin

.....

Primar

REGISTRU INTRĂRI GUNOI DE GRAJD

[illegible]

¹ În cazul persoanelor fizice – nume, prenume, CNP; în cazul persoanelor juridice – denumire, CUI.

REGISTRU IEȘIRI COMPOST

Responsabil de completare: (Nume și prenume)	
Nr.	Nr.

[illegible]

¹ În cazul persoanelor fizice – nume pre-

2 De exemplu:
în cazul persoanelor fizice – nume, prenume, CNP; în cazul persoanelor juridice – denumire, CUI.

² De exemplu:

- predarea către proprietarul guncioiului de grajd (în acest caz, în coloana Observații se menționează: numărul și data de înregistrare a contractului de servicii, în baza căruia au fost prestate serviciile de depozitare; numărul și data de înregistrare a procesului-verbal de predare-primire a compostului);
- vânzarea de către operatorul platformei (în acest caz, în coloana Observații se menționează: numărul și data de înregistrare a contractului de vânzare; numărul și data de înregistrare a procesului-verbal de predare-primire a compostului vândut);
- uzul propriu al operatorului platformei.

**PROCES-VERBAL DE PREDARE-PRIMIRE
GUNOI DE GRAJD PENTRU DEPOZITARE**

Încheiat între

BENEFICIAR: ....., cu domiciliul/sediul în ....., CNP/CIF/CUI
....., tel. ...., reprezentat prin .....,

și

PRESTATOR: Comuna/Orașul/Municipiul ....., , reprezentată prin ....., în
calitate de .....

Prin prezentul proces-verbal se atestă predarea, de către Beneficiar, respectiv primirea de
către Prestator, în baza Contractului de servicii nr. .... / ....., a cantității de ..... **kg de
gunoi de grajd**, ce urmează să fie depozitată la platforma operată de Prestator.

Predarea, respectiv primirea cantității menționate de gunoi de grajd s-a produs la data
încheierii prezentului proces-verbal.

Beneficiarul declară că, la momentul încheierii prezentului proces-verbal, transferă/nu
transferă¹ dreptul de proprietate asupra gunoiului de grajd predat Prestatorului (și, implicit,
asupra compostului ce urmează să fie obținut din acesta).

Încheiat astăzi, ..., în două exemplare originale, câte unul pentru fiecare parte.

Am predat,

Beneficiar,

.....

Am primit,

Prestator,

.....

¹ Se elimină varianta care nu se aplică.

**PROCES-VERBAL DE PREDARE-PRIMIRE
GUNOI DE GRAJD COMPOSTAT
(RESTITUIRE)**

Încheiat între

PRESTATOR: Comuna/Orașul/Municipiul ....., cu sediul în ....., reprezentată prin ....., în calitate de .....,

și

BENEFICIAR: ....., cu domiciliul/sediul în ....., CNP/CIF/CUI ....., reprezentat prin ....., în calitate de .....

Prin prezentul proces-verbal se atestă predarea, de către Prestator, respectiv primirea de către Beneficiar, în baza Contractului de servicii nr. .... / ....., a cantității de ..... kg de **compost**, rezultată în urma procesului de compostare a cantității de ..... gunoi de grajd, predată Prestatorului, de către Beneficiar.

Restituirea se face în proporție de 75% din cantitatea predată, ca urmare a pierderilor rezultate în urma compostării.

Predarea, respectiv primirea cantității menționate de compost s-a produs la data încheierii prezentului proces-verbal.

Încheiat astăzi, ..., în două exemplare originale, câte unul pentru fiecare parte.

Am predat,

Prestator,

.....

Am primit,

Beneficiar,

.....

Anexa 7

Nr. înreg. .... / .....

**PROCES-VERBAL DE PREDARE-PRIMIRE
GUNOI DE GRAJD COMPOSTAT (VÂNZARE)**

Încheiat între

VÂNZĂTOR: Comuna/Orașul/Municipiul ....., reprezentată prin
....., în calitate de .....,

și

CUMPĂRĂTOR: ....., cu domiciliul/sediul în ....., CNP/
CIF/CUI ....., , reprezentat prin ....., în calitate de
.....

Prin prezentul proces-verbal se atestă predarea, de către Vânzător, respectiv primirea de către Cumpărător, a cantității de ..... **kg de compost, la prețul de .....**

Predarea, respectiv primirea cantității menționate de compost s-a produs la data încheierii prezentului proces-verbal.

Încheiat astăzi, ..., în două exemplare originale, câte unul pentru fiecare parte.

Am predat,

Vânzător,

.....

Am primit,

Cumpărător,

.....